

Tjekliste til fordele og udfordringer ved forskellige organiseringsformer

Området for børn og unge med særlige behov kan overordnet set organiseres på forskellige måder. Hver organisering har sine fordele, men giver også samtidig nogle udfordringer, som man skal kende til og tage hånd om i den konkrete og mere detaljerede organisering.

Fordele og udfordringer ses i lyset af:

- Borger/bruger.
- Faglighed.
- Samarbejde.
- Økonomi og ressourcer.

Der kan fx være tale om følgende organiseringsformer:

- Organisering af området for børn-, unge og familie for sig selv.
- Organisering af området for børn, unge og familie sammen med området for handicappede børn og unge.
- Organisering af området for børn-, unge og familie i sammen med almenområdet for børn og unge.
- Organisering af ungeområdet (fx 16 – 24 år) i en særlig enhed.

Ved valg af organiseringsform skal man være opmærksom på, at fordelene ikke kommer af sig selv, men at der skal være fokus på at sikre dem. På samme måde skan udfordringerne ses som områder, der kræver en særlige opmærksomhed og ikke ses som uløselige problemer.

A: Organisering af området for børn-, unge og familie for sig selv

	Fordele	Udfordringer
Borger/bruger	Børn, unge og familier kan få entydigt fokus på netop de sociale udfordringer og behov.	Børn og unge med både sociale problemstillinger og handicaps kan opleve at blive kastebold mellem flere forvaltningsområder.

Organisering og tværfagligt samarbejde:
 Hvordan vælges mellem forskellige organiseringsformer?

	Fordele	Udfordringer
Faglighed	Der kan opbygges en stærk faglighed med fokus på en forholdsvis enkel kerneopgave.	Fagområdet kan blive fagligt lukket om sig selv og undlade at søge inspiration fra andre faglige miljøer.
Samarbejde	Der kan opnås et fokuseret samarbejde mellem de enheder, der har indsatser over for børn og unge med særlige behov som deres væsentligste opgave.	Fagområdet kan blive lukket om sig selv og udvikle en kultur om, at vi klarer opgaverne bedst selv.
Økonomi og ressourcer	Det bliver tydeligt, hvor mange og hvilke ressourcer der bruges på udvalgte målgrupper	Der kan blive mindre fokus på, at det er nødvendigt, at der også på almenområdet skal være ressourcer til at tage sig af børn og unge med særlige behov i fx dagtilbud og skoler. Spørgsmålet om ressourcer kan blive styrende for, om handicappede børn med sociale vanskeligheder også får hjælp de sociale problemstillinger.

Organisering og tværfagligt samarbejde:
 Hvordan vælges mellem forskellige organiseringsformer?

B: Organisering af området for børn, unge og familie sammen med området for handicappede børn og unge

	Fordele	Udfordringer
Borger/bruger	Det er entydigt for borgerne, hvor de skal henvende sig for børn og unge med særlige behov generelt.	Børn og unge, der har handicap som deres langt overvejende problemstilling, kan få svært ved at orientere sig i forhold til indgangen til forvaltningen.
Faglighed	Det er muligt at sikre en fælles faglighed for alle børn og unge med særlige behov, uden at spørgsmålet om et evt. handicap bliver styrende for indsatsen, men der holdes fokus på barnets eller den unges problemer og behov. Der kan skabes et stærkt fælles fagligt miljø på området for børn og unge med særlige behov.	Der er stor forskel på de paragraffer i serviceloven, der har fokus på sociale problemstillinger og på handicaps for børn og unge. Sagsbehandlingen på handicapområdet deles mellem to områder, hvilket kan svække skabelsen af et stærkt fagligt miljø på handicapområdet.
Samarbejde	Der bliver en samarbejdsflade mindre mellem den sociale indsats og indsatsen rettet mod handicap ved brugere med begge typer af problemstillinger. Det er entydigt for almenområdet, hvem der skal	Ved overgang til voksenområdet er der forskel på, hvilke fokuspunkter der er for børn og unge med hhv. sociale vanskeligheder og med handicap.

Organisering og tværfagligt samarbejde:
 Hvordan vælges mellem forskellige organiseringsformer?

	Fordele	Udfordringer
	samarbejdes med ved børn og unge med særlige behov.	
Økonomi og ressourcer	Det er de samme ressourcer, der skal anvendes til begge målgrupper, og der kan derfor være en fleksibel tilgang til, hvor ressourcerne anvendes bedst.	Ressourcer til handicappede skal allokere til og styres fra to forskellige områder. Det kan give en mindre hensigtsmæssig samlet udnyttelse af ressourcerne.

C: Organisering af området for børn-, unge og familie i sammen med almenområdet for børn og unge

	Fordele	Udfordringer
Borger/bruger	Alle henvendelser om børn og unge skal foretages ét sted, og der kan opleves en fælles tilgang til børn og unge, uanset hvem borgeren taler med.	Det kan opleves som om, der ikke gøres noget særligt for børn og unge med særlige behov, hvis der er for stærkt et fokus på almindelen.
Faglighed	Der kan skabes en fælles faglig forståelse på tværs af det specialiserede og almene børne- og ungeområde med fokus på opfyldelse af de politiske målsætninger, som ofte ikke retter sig helhedsorienteret til børn og unges trivsel og udvikling.	Enten det almene eller specialiserede område kan opleve, at det får for lidt faglig fokus. Der er også risiko for, at de faglige drøftelser bliver for svage på både det almene og det specialiserede område.

Organisering og tværfagligt samarbejde:
 Hvordan vælges mellem forskellige organiseringsformer?

	Fordele	Udfordringer
Samarbejde	Der er et fælles ledelsesmæssig fokus på hele børne- og ungeområdet, som gør det lettere at sikre samarbejde og samordning mellem enhederne på børne- og ungeområdet.	Derudover kan samarbejdet mellem det specialiserede og det almene område blive svækket, hvis det anses for værende let, når der er fælles ledelse, og samarbejdet derfor ikke får tilstrækkelig opmærksomhed.
Økonomi og ressourcer	Ressourcerne kan styres på tværs af hele området for børn- og unge, hvilket kan svække kassetænkning.	En mere fleksibel udnyttelse af ressourcerne på tværs kan gøre det vanskeligere at fastholde et tydeligt budgetansvar hos lederne.

D: Organisering af ungeområdet (fx 16 – 24 år) i en særlig enhed

	Fordele	Udfordringer
Borger/bruger	Der gives mulighed for fokus på de særlige problemstillinger på tværs af kommunes fagområder (social, uddannelse, beskæftigelse), som er gældende for ungdomsårene.	Den unge skifter sagsbehandler på et følsomt tidspunkt i livet som teenager og overgår til en anden organisatorisk enhed/team.
Faglighed	Der skabes mulighed for tilrettelæggelse af en planlagt og sammenhængende indsats for den unges overgang til	Der kan være udfordringer forbundet med at fastholde kontinuiteten i barnet/den unges sagsforløb og evt.

Organisering og tværfagligt samarbejde:
 Hvordan vælges mellem forskellige organiseringsformer?

	Fordele	Udfordringer
	voksenlivet på et tidligt tidpunkt og fastholdelse af indsatsen henover det fyldte 18. år. Dette er også under hensyn til, at der er flere forskellige lovgivninger og §§ i spil.	sammenhængen med indsatsen i familien, hvis der er yngre søskende.
Samarbejde	En fælles organisering af ungeområdet giver mulighed for at bringe fagligheder, der normalt er opdelt i forskellige organiseringer, sammen om en fælles opgave med at hjælpe unge med særlige behov.	Der vil stadig være brug for, at specialister fra forskellige fagområder fastholder deres specialviden samtidig med, at der opbygges ny specialviden om unge med særlige behov.
Økonomi og ressourcer	Mulighed for fokuseret brug af ressourcer på tværs af traditionelle bevillingsgrænser.	Det kan være vanskeligt at fastholde entydigt budgetansvar på chefniveau, hvis der skal anvendes bevillinger, som traditionelt er opdelt mellem flere chefområder.